

2 : 14 - 17 een dood geloof

Jakobus durft te beweren dat iemand wel kan zeggen dat hij een gelovige is, maar hij is zo vrij om die uitspraak in twijfel te trekken als er geen werken te zien zijn.

Dat gaat ver, zeker voor zo'n herder als Jakobus is. Maar het is voor hem dan ook zó vanzelfsprekend dat geloof en werken bij elkaar horen, dat als het ene (de werken) er niet is, dat het andere (het geloof) er niet kán zijn.

Hij stelt zich dan ook hardop de vraag: *kan dat geloof hem behouden?*

- *voedsel en kleding*

Een simpel voorbeeld uit het dagelijks leven. Ik zie dat een broeder of zuster gebrek heeft aan voedsel en kleding. Als ik hen met een paar vrome woorden aan hun lot overlaat, op grond waarvan zou men dan kunnen zien dat ik een gelovige ben? Terecht mag men daar dan vraagtekens bij plaatsen.

Het is goed om te bedenken dat het hier om echte levensbehoeften gaat. Dan is het nodig dat we elkaar helpen. Ook als gemeente hebben we de taak om inzamelingen te houden voor de armen¹.

Als wij echter voedsel en kleding hebben, dan dienen wij daarmee tevreden te zijn². Alles wat wij méér hebben maakt ons eigenlijk al rijk.

Het is maar een simpel voorbeeld dat gaat over voedsel en kleding. Het heeft 'slechts' betrekking op het lichaam.

Maar wat is een lichaam zonder geest?

Zo is ook een geloof zonder werken: dood³.

2 : 18 - 19 God is één

Jakobus gaat nog een stapje verder.

Hij gaat in gesprek met (een willekeurig) iemand, die zegt dat het best mogelijk is dat de één gelooft en dat een ander de werken doet.

---

¹ Romeinen 15 : 26

Hebreeënen 13 : 16

² 1 Timotheüs 6 : 8

³ Jakobus 2 : 26

Deze persoon denkt dus dat hij kan geloven zonder dat een ander de werken kan zien. Hij zegt dan eigenlijk: ik geloof op mijn manier en of daar nu werken bij horen doet er niet toe. Kennelijk waren er toen zulke mensen.

Jakobus daagt zo'n persoon uit om zijn geloof te laten zien *zonder* werken. Maar dat lukt nooit! Wie kun je dan overtuigen? Het is voor hemzelf geen enkele moeite om te laten zien wat de vruchten van het geloof zijn in zijn eigen ziel. Die komen er uit in zijn gehoorzaamheid aan de Heer Jezus.

Als iemand *zegt* een gelovige te zijn, dan moet dat op de één of andere wijze merkbaar zijn. Werken en geloof horen onlosmakelijk bij elkaar, ook in 2012.

Het is net zo'n eenheid als in de Godheid. Er zijn drie Goddelijke Personen, God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, terwijl die toch één zijn.

Als je dat gelooft is dat prima, maar dan gaat je geloof niet verder dan dat van satan en zijn demonen. Die geloven dat namelijk ook⁴, en voor dát geloof hoef je niet wedergeboren te zijn.

Wat Jakobus betoogt, is dat geloof en werken net zo één zijn als dat God één is, en als onze vijanden dat laatste geloven (zonder nieuw leven te hebben), dat wij het eerste ook moeten geloven.

Zo niet, dan ben je een dwaas.

Tussen twee haakjes: je komt nog wel eens iemand tegen die zegt een gelovige te zijn, omdat hij gelooft dat God bestaat, of omdat hij gelooft dat de Bijbel waar is.

Dat geloof is niks bijzonders en zit op het niveau van de duivel. Met dát geloof gaat zo iemand dus verloren. Er is méér nodig om gered te worden, namelijk: geloven in de Heer Jezus Christus als je Heiland en Verlosser.

2 : 21 - 26 twee voorbeelden

Jakobus noemt twee voorbeelden van gelovigen uit het Oude Testament om te laten zien dat hun werken het bewijs waren dat zij geloof hadden. Anders gezegd: hun geloof werd gerechtvaardigd uit hun werken.

---

⁴ Markus 1 : 24

Het gaat om twee personen die vanwege hun geloofsdaad diep in de problemen hadden kunnen komen.

De ene, Abraham, gaat op weg om zijn zoon te offeren. In die tijd is dat een heidens gebruik dat voor God een gruwel is, en wat Hij later Zijn volk gaat verbieden⁵. In onze tijd is dat voor de wet een zwaar vergrijp.

De ander, Rachab, biedt onderdak aan de vijanden van haar volk. Dat is landverraad en is ook een zwaar vergrijp, zowel toen als nu. Jakobus laat zien dat hun werken voortkwamen uit een rotsvast geloof in God.

- voorbeeld 1: Abraham

Onze (namelijk van de twaalf stammen⁶) vader Abraham krijgt van God de ontstellend zware opdracht om “uw zoon, uw enige, die u liefheb, Izaäk” te offeren⁷.

Izaäk is op dat moment al een flinke jongen, die in staat is om het offerhout te dragen⁸. Jarenlang heeft Abraham op deze zoon gewacht, uit wie het beloofde nageslacht⁹ geboren zou worden.

Het zal niet in zijn gedachten opgekomen zijn dat die zoon hem nog eens ontvallen zou. En al helemaal niet dat God het Zèlf van hem zou gaan vragen om hem te offeren!

Maar het verzoek komt!

Abraham weet niet dat God dit doet “om hem op de proef te stelen”¹⁰. Hij hoort God aan, en dan begint hij na te denken.

Inmiddels heeft hij God heel goed leren kennen. Er zijn verschillende gesprekken gevoerd, zelfs één waarbij God van Zijn kant óók nadacht en Zich afvroeg “*waarom Hij voor Abraham zou verbergen wat Hij ging doen*”¹¹. Wat een intimiteit! Wat een vriendschap¹².

Nadenkend in de sfeer van zo'n relatie met God komt Abraham tot een unieke conclusie: als God vraagt om het leven van zijn enige

zoon, dan kan diezelfde God hem dat leven ook teruggeven¹³.

Was zoiets ooit al eens gebeurd? Had God al eens iemand uit de doden opgewekt? Nee! Zelfs het thema ‘opstanding’ was onbekend. Nadenkend vanuit zijn geloof komt Abraham tot bijzondere gedachten. Daarom legt hij Izaäk zonder aarzeling op het altaar.

Dit werk en dat geloof “*werkten samen*”, en dat geloof schitterde (“*werd volmaakt*”) toen Abraham dit werk uitvoerde.

- een vervulling van de Schrift

Jakobus noemt dit bovendien *een vervulling van de Schrift*, namelijk van de tekst “*Abraham geloofde God en het werd hem tot gerechtigheid gerekend*”¹⁴.

Let wel: die tekst staat in Genesis 15, lang vóór de geboorte van Izaäk. Toen geloofde Abraham de belofte van God dat hij een eigen, lijfelijke zoon zou krijgen.

Jakobus brengt die twee momenten heel mooi bij elkaar.

In Genesis 15 maken we kennis met *het geloof* van Abraham. In Genesis 22 maken we kennis met *de werken* die uit dat geloof voortkomen. Eigenlijk vertelt Genesis 15 niet alleen maar over *zijn geloof*, maar profeteert eigenlijk al dat *de werken* onherroepelijk zullen volgen.

Na zo'n uiteenzetting zegt Jakobus “*U ziet...*”¹⁵, in de zin van: “*zien jullie het nu?*”, namelijk dat werken áltijd uit geloof volgen. Die werken rechtvaardigen iemands geloof, d.w.z. de werken die hij doet zijn in harmonie met het geloof dat hij belijdt.

Als er sprake zou zijn van geloof zonder werken, is er alle aanleiding om zo'n geloof in twijfel te trekken.

- voorbeeld 2: Rachab

Van Rachab is beduidend minder bekend, maar het beeld dat de Bijbel van haar schetst is indrukwekkend.

Als de twee mannen uit Israël bij haar binnenkomen, doen ze dat niet omdat haar

⁵ Deuteronomium 12 : 31

⁶ Jakobus 1 : 1

⁷ Genesis 22 : 2

⁸ Genesis 22 : 6

⁹ Genesis 12 : 2, 15 : 4, 17 : 8

¹⁰ Genesis 22 : 1

¹¹ Genesis 18 : 17

¹² 2 Kronieken 20 : 7, Jesaja 41 : 8

¹³ Hebréeën 11 : 18

¹⁴ Genesis 15 : 6

¹⁵ Jakobus 2 : 24

deur altijd voor mannen openstaat. Zij is ook niet van plan om haar beroep uit te gaan oefenen. Met gevaar voor haar leven biedt zij hen onderdak.

Deze mannen zijn voor haar geen *verspieters*, volgens het beroep waarmee zij uitgezonden waren¹⁶. Nee, voor haar zijn het *boodschappers*, mensen met een boodschap over de God van Israël. Zó brengt God deze mensen bij elkaar.

Rachab blijkt goed op de hoogte te zijn met wat God 40 jaar eerder had gedaan¹⁷. We weten niet hoe oud Rachab op dit moment is, maar uit het feit dat zij later trouwt met Salmon en de moeder van Boaz wordt¹⁸, kunnen we afleiden dat ze waarschijnlijk niet ouder is geweest dan 40 jaar, en dat zij die verhalen dus heeft gehoord van de mensen uit Jericho.

Alle inwoners van de stad weten dat de God van Israël bestaat en ze zijn doodsbang voor Hem¹⁹, maar alleen Rachab gelooft in Hem²⁰. Uit dát geloof volgt een werk. Zij neemt deze mannen op als boodschappers van die God. De boodschap die zij hoort is tot zegen voor haar en voor haar hele familie²¹. Zij worden allemaal gered terwijl de hele stad verloren gaat.

Bovendien weet zij *een andere weg*²² te vinden voor de boodschappers, zodat die weer veilig de stad kunnen verlaten. Ook dat werk is een groot risico, maar ze ziet die weg en gebruikt hem.

Voordat Rachab de boodschappers ontmoette was haar relatie met God misschien niet zo intiem als die welke Abraham met God had. Maar wát ze van Hem wist gaf haar een vast geloof.

Wat een prachtig voorbeeld voor ons die vandaag ook in een God-vijandige wereld leven, die straks veroordeeld zal worden. We vertrouwen de goede boodschap die God heeft voor ons en onze huizen.

---

¹⁶ Jozua 2 : 1

¹⁷ Jozua 2 : 10

¹⁸ Mattheüs 1 : 5

¹⁹ Jozua 2 : 11

²⁰ Hebréeën 11 : 31

²¹ Jozua 2 : 18

²² Jakobus 2 : 25

- *lichaam & geest -> geloof & werken*

Zoals een geest en het lichaam samen iemand tot een levend persoon maken, zo horen ook geloof en werken onlosmakelijk bij elkaar. Anders is het geloof dood.

Deze voorbeelden Abraham en Rachab vormen als persoon bijna in alle opzichten een tegenstelling. Maar hun geloof wordt zichtbaar in de moed die ze tonen op belangrijke momenten.

Daarom is hun geloof een levend geloof.

Mattheüs neemt beiden op in zijn geslachtsregister²³. Daarmee toont hij aan dat de Heer Jezus een echte Jood is (nakomeling van Abraham) èn van koninklijke bloede is (een nakomeling van David).

Hij heeft dus alle rechten om op de troon in Jeruzalem te gaan zitten.

Wat een eer om opgenomen te worden in zo'n lijst!

Niet alleen Abraham heeft zich koninklijk gedragen²⁴, maar ook Rachab heeft geleefd volgens de koninklijke wet²⁵ door te vertrouwen op die God, die ook onze Vader is.

---

²³ Mattheüs 1

²⁴ Genesis 23 : 6

²⁵ Jakobus 2 : 8